

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет лінгвістики**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан ФЛ

Н.С. Саєнко

«_____» _____ 2019 р.

**Методичні вказівки до дисципліни
Українська мова за професійним спрямуванням**

підготовки

бакалавра

спеціальності

усіх спеціальностей

форми навчання

денна

Ухвалено методичною комісією
факультету лінгвістики

Протокол від _____ .2019 р. №

Голова методичної комісії

_____ С.В. Ібрагімова

«_____» _____ 2019 р.

РОЗРОБНИК МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК:

ст.викладач, канд. пед.наук Тільняк Н.В. _____

ст.викладач Сидоренко Л.М. _____

Методичні вказівки затверджено на засіданні кафедри української мови,
літератури та культури

Протокол від 22 травня 2019 р. № 10

Завідувач кафедри

_____ О.П. Онуфрієнко

« _____ » _____ 2019 р.

**«Українська мова за професійним спрямуванням»
для студентів ОС «Бакалавр» усіх спеціальностей**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки, навчальні дисципліни соціально-гуманітарної підготовки дисциплін професійної та практичної підготовки.

Предмет вивчення дисципліни «Української мови за професійним спрямуванням»: практичний аспект сучасної української літературної мови, професійна сфера реалізації мови, представлена трьома функціональними стилями: науковим, офіційно-діловим та розмовним, вимоги до складання й оформлення наукових текстів і ділових документів, а також культура усного та писемного мовлення.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» разом з дисциплінами «Історія української культури», «Історія України», «Іноземна мова» формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього Знання, уміння та досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни, сприятиме якісному професійному спілкуванню, як під час навчання, так і в подальшій фаховій діяльності.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей:

- здатність застосовувати норми культури усного й писемного мовлення;
- здатність роботи з фаховими текстами в аспекті їх повноцінного сприйняття, створення та відтворення;
- здатність застосувати різноманітні вербальні і невербальні засоби впливу на співрозмовника під час фахового спілкування.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин/2 кредити ECTS.

Навчальна дисципліна містить один семестровий кредитний модуль «Українська мова за професійним спрямуванням».

Рекомендований розподіл навчального часу

Форма навчання	Кредитні модулі	Всього		Розподіл навчального часу за видами занять			Семестрова атестація
		кредитів	годин	Лекції	Практичні заняття	СРС	
Денна	1	2	60	18	18	24	залік

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови.

Тема 1.1. Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування

Тема 1.2. Основи культури української мови

Тема 1.3. Мовні особливості функціональних стилів.

Тема 1.4. Предмет та основні категорії термінознавства

Розділ 2. Культура писемної наукової та ділової комунікації.

Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності.

Тема 2.2. Переклад і редагування у науковій сфері.

Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.

Розділ 3. Універсальні величини усного спілкування.

Тема 3.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності

Тема 3.2. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.

Тема 3.3 Риторика і мистецтво презентації.

**ПЛАНІ ЛЕКЦІЙНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ з дисципліни
«Українська мова за професійним спрямуванням»**

№	Тема	У тому числі	
		Лекції	Практичні заняття
1.	Розділ 1. Формування української національної мови. Тема 1.1. Лекція 1. Предмет та завдання курсу, Формування української національної мови.	2	
2.	Тема 1.2. Лекція 2. Ознаки культури мови. Практичне заняття 1 . Мова як система.	2	2
3.	Тема 1.3. Лекція 3. Основні ознаки функціональних стилів. Практичне заняття 2. Стилiстичне рiзноманiття української літературної мови.	2	2
4.	Тема 1.4 Лекція 4. Термінологія і термінографія у науковій комунікації. Практичне заняття 3. Наукова термінологія	2	2
5.	Розділ 2. Тема 2.1. Лекція 5. Культура писемної наукової та ділової комунікації. Практичне заняття 4. Структурно-змістові особливості навчально-наукового твору	2	2
	Тема 2.2 Практичне заняття 5. Мовно-стилістичні особливості наукових текстів.		2
	Тема 2.2. Лекція 6. Класифікація документів. Практичне заняття 6. Зміст та розташування реквізитів.	2	2
	Тема 2.4. Лекція 7. Спілкування і комунікація. Практичне заняття 7. Моделі спілкування.	2	2
	Розділ 3, тема 3.1. Лекція 8. Культура усного фахового спілкування. Практичне заняття 8. Структурні особливості мовлення.	2	2
	Тема 3.2 Лекція 9. Риторика і мистецтво презентації Практичне заняття 9. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання.	2	2
	Усього годин	18	18

Розподіл навчального часу за видами занять і завдань з кредитного модуля згідно з робочим навчальним планом.

Семестр	Форма навчання	Кредитні модулі	Всього		Розподіл за видами занять (всього год./год. у тижні)		СРС	Семестрова атестація
			кредитів	годин	Лекції	Практичні заняття		
1 або 2	Денна	3	2	60	18	18	24	Залік

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- 1) 3 відповіді на практичних заняттях.
- 2) 2 експрес контролю.
- 3) залік

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання

1. Відповіді на практичних заняттях:

Критерії оцінювання:

- «відмінно» - 13 – 14 балів;
- «добре» - 10 – 12 балів;
- «задовільно» - 8 – 9 балів;
- «незадовільно» - 0 балів.

відмінно: повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу;

добре: повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу; наявність незначних мовленнєвих помилок.

задовільно: неповна (60%) відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність мовленнєвих помилок;

незадовільно: невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.

Максимальний бал за практичні заняття становить **14x3=42 б.**

2. Експрес-контроль:

Критерії оцінювання:

- «відмінно» - 26 – 29 бал;
- «добре» - 22 – 25 балів;
- «задовільно» - 17 – 21 балів;
- «незадовільно» - 0 балів.

відмінно: повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

добре: достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;
задовільно: неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;
незадовільно: – відсутність виконаного завдання або невідповідність вимогам на оцінку «задовільно».

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ І ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Самостійна робота студентів (СРС) є основним засобом засвоєння студентом – магістром навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять, без участі викладача. Основними видами СРС з дисципліни «Українська мова за професійним» для ОКР «Бакалавр» кафедри УМЛК ФЛ НТУУ «КПІ» є:

- Самостійне опрацювання питань для підготовки до практичних занять.
- Підготовка до заліку.

Навчальним планом ОКР «Бакалавр» та Робочими програмами кредитних модулів на СРС відводиться 24 години у I або II семестрі:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практ.	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови.				
<i>Тема 1.1 Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування</i>	4	2		2
<i>Тема 1.2. Основи культури української мови.</i>	6	2	2	2
<i>Тема 1.3.. Мовні особливості функціональних стилів. Науковий стиль у стильовій системі української мови.</i>	8	2	2	4
<i>Тема 1.4. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія</i>	6	2	2	2
Разом за розділом 1	24	8	6	10
Розділ 2. Культура писемної наукової та ділової комунікації.				
<i>Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності.</i>	6	2	2	2
<i>Тема 2.2. Переклад і редагування у</i>	4		2	2

<i>науковій сфері.</i>				
Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	6	2	2	2
Разом за розділом 2	16	4	6	6
Розділ 3. Універсальні величини усного спілкування.				
Тема 3.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності	6	2	2	2
Тема 3. 2. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.	6	2	2	2
Тема 3.3 Риторика і мистецтво презентації.	6	2	2	2
Разом за розділом 3	18	6	6	6
Залік	2	-	-	2
Всього годин	60	18	18	24

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.1 Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування Лекція 1. Предмет та завдання курсу, Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови. Мова як суспільне явище. Мовна політика в Україні. Функції мови.</p> <p style="text-align: center;">СРС</p> <p>1. Мова і суспільство 2. Мовне законодавство в Україні. Державна мова в Україні 3. Історичне походження сучасної української літературної мови</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv</p> <p>2. Закон Української РСР „Про мови в Україні” від 29 жовтня 1989 р.; №2494-ХІІ (реж. доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/8312-11)</p>
2	<p>Тема 1.2. Основи культури української мови. Лекція 2. Ознаки культури мови. Типологія мовних норм. Соціолінгвістичний аспект культури мови. Етапи становлення українського правопису.</p> <p style="text-align: center;">СРС</p> <p>1. Етика ділового спілкування 2. Мовний етикет в професійному спілкуванні. 3. Суржик. Вплив мовного змішування на культуру мови.</p>

	<p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
3	<p>Тема 1.3.. Мовні особливості функціональних стилів.</p> <p>Лекція 3. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів. Становлення і розвиток наукового стилю української мови.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія становлення публіцистичного стилю української мови 2. Терміни, професіоналізми та їх ознаки.. 3. Традиції українського термінотворення і наукового словникарства <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацько Л.І. Стилїстика української мови: Підруч. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – С. 12-110. Реж. доступу: http://freelib.in.ua/load/78-1-0-615 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.106-121. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyinim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv
4.	<p>Тема 1.4. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія</p> <p>Лекція 4. Термінологія і термінографія у науковій комунікації. Поняття терміна, його характеристика з погляду структури і походження. Термін як інструмент когнітивної діяльності. Термінологія обраного фаху. Кодифікація і стандартизація в царині термінології. Міжнародні терміносистеми. Роль термінології у науковій комунікації. Загальномовна і наукова лексикографія. Загальномовна і наукова лексикографія.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Транскрипція і транслітерація. 2. Калькування і запозичення термінологічних найменувань. 3. Електронні термінологічні словники. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семенов О.М. Культура наукової української мови./ О.М. Семенов. – К. Академія, 2010. – 216 с. Реж. доступу: http://biblioteka-knig.net/yazykoznanie/19215-kultura_naukovo_ukrainsko_movi_-_semenog_o.html 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.72-77; 510-524. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyinim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv

5.	<p>Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності.</p> <p>Лекція 5. Культура писемної наукової та ділової комунікації. Оформлювання результатів наукової діяльності. Структурно-змістові особливості навчально-наукового твору. Анотування, реферування питомих та іншомовних наукових джерел. Стаття як самостійний науковий твір. Правила бібліографічного опису Переклад і редагування у науковій сфері.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. 2. Оформлювання титульної сторінки наукової роботи. 3. Редагування текстів. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С. 265-299; 317-349; 361-381.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiy_nim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv 2. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Вища шк., 2000. – С. 38-54; 72-84.
6	<p>Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</p> <p>Лекція 6. Класифікація документів. Національний стандарт України. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до тексту документа. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ділове листування. 2. Електронне ділове листування. 3. Вимоги до оформлювання сторінки документа. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко. – К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 154-159; 198-207. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/ 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.211-227; 236-258.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiy_nim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv
7.	<p>Тема 3.1.Спілкування як інструмент професійної діяльності</p> <p>Лекція 7. Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми спілкування. Основні закони спілкування. Гендерні закони спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування. Поняття ділового спілкування. Стили та моделі ділового спілкування.</p> <p>СРС</p>

	<p>1. Тенденції сучасного спілкування. 2. Невербальні засоби спілкування та їх вплив в інформаційному просторі 3. Евфемізм і перифраз у професійному спілкуванні</p> <p>Література: 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С. 265-299; 317-349; 361-381. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv 3. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Вища шк., 2000. – С. 38-54; 72-84.</p>
8	<p>Тема 3. 2. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.</p> <p>Лекція 8. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Особливості усної комунікації. Стратегії поведінки в діловому спілкуванні. Особливості сприйняття, вивчення, розуміння співбесідника. Структура діалогу. “Мозкова атака”, “мозковий штурм”, “дерево рішень” як інтенсивні форми обговорення та ефективного вирішення професійних проблем.</p> <p>СРС</p> <p>1. Усний фаховий виступ. 2. Монолог. Діалог. Полілог. 3. Основні норми усного професійного мовлення. Українська орфоєпія.</p> <p>Література: 1. Семенов О.М. Культура наукової української мови./ О.М. Семенов. – К. Академія, 2010. – 216 с. Реж. доступу: http://biblioteka-knig.net/yazykoznanie/19215-kultura_naukovo_ukrainsko_movi_-_semenog_o.html 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.72-77; 510-524. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv</p>
9	<p>Тема 3.3 Риторика і мистецтво презентації.</p> <p>Лекція 9. Риторика і мистецтво презентації. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Мистецтво аргументації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Прийоми впливу на слухачів. Види публічного мовлення</p> <p>СРС</p> <p>1. Етапи історії розвитку риторики. 2. Видатні оратори світової та української культури. 3. Статус сучасної риторики.</p> <p>Література: 1. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М.</p>

<p>Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – С. 36-87. Реж. доступу: http://the-law.at.ua/load/inshi_pidruchniki/oratorske_mistectvo/macko_ritorika_2003/58-1-0-275</p> <p>2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.178-196.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
--

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.2. Основи культури української мови.</p> <p>Практичне заняття 1. Мова як система. Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови.. Основні функції мови. Комунікативні ознаки культури мови.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
2	<p>Тема 1.3.. Мовні особливості функціональних стилів. Науковий стиль у стильовій системі української мови.</p> <p>Практичне заняття 2. Стилiстичне рiзноманiття української лiтературної мови. Текст в теорiї лiнгвостилiстики. Стилiстична однорiднiсть тексту. Стилiстична норма та її реалiзацiя в професiйних текстах.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
3	<p>Тема 1.4. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія</p> <p>Практичне заняття 3. Наукова термінологія: функції, структура, походження. Термін як інструмент когнітивної діяльності. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Терміни, професіоналізми та їх ознаки. Словотворення у царині термінології. Класичні мови і термінотворення. Роль терміна у науковому тексті.</p>

	<p>Словники у професійному мовленні.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv</p>
4.	<p>Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності.</p> <p>Практичне заняття 4. Структурно-змістові особливості навчально-наукового твору. Цитати і посилання в науковому тексті. Основні правила бібліографічного опису джерел. План, тези, конспект як важливий засіб організації інтелектуальної діяльності. Реферат. Основні вимоги до бакалаврської, магістерської, дипломної робіт. Наукова стаття. Вимоги ВАК до наукової статті. Науковий етикет.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv</p> <p>2. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/</p> <p>1.</p>
5	<p>Тема 2.2. Переклад і редагування у науковій сфері.</p> <p>Практичне заняття 5. Мовно-стилістичні особливості наукових текстів. Види і форми перекладу. Транскрипція і транслітерація. Українська латинка. Калькування запозичення термінологічних найменувань.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv</p> <p>2. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/</p>
6	<p>Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</p>

	<p>Практичне заняття 6. Зміст та розташування реквізитів. Вимоги до тексту документа. Синтаксисичні особливості офіційно-ділових текстів. Автобіографія. Резюме. Характеристика. Заява. Теоретичні основи правописних норм.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyrim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv 2. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/
7	<p>Тема 3.1.Спілкування як інструмент професійної діяльності</p> <p>Практичне заняття 7. Моделі спілкування. Тенденції сучасного спілкування. Особливості міжособистісного спілкування. Вербальні і невербальні засоби спілкування. Комунікативні бар'єри и спілкування, їх вплив у інформаційному просторі. Слухання і його роль в комунікації.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/ 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyrim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv
8	<p>Тема 3. 2. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.</p> <p>Практичне заняття 8. Структурні особливості монологічного та діалогічного мовлення. Комунікативні характеристики монологу, діалогу, полілогу. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Види дискусії. “Мозковий штурм”, “мозкова атака”, “дерево рішень” як інтенсивні форми вирішення професійних проблем. Вербальні і невербальні засоби спілкування.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько

	<p>– К.: Вища шк., 2003. – С. 36-87. Реж. доступу: http://the-law.at.ua/load/inshi_pidruchniki/oratorske_mistectvo/macko_ritorika_2003/58-1-0-275</p> <p>2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.146-166.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyn_im_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
9	<p>Тема 3.3 Риторика і мистецтво презентації.</p> <p>Практичне заняття 9. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу, прийоми впливу на слухачів. Риторичні фігури. Мистецтво аргументації. Риторичний виступ (промова). Стилiстично-риторичний розбір. Сучасні типи презентації.</p> <p>Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу, прийоми впливу на слухачів</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько – К.: Вища шк., 2003. – С. 36-87. Реж. доступу: http://the-law.at.ua/load/inshi_pidruchniki/oratorske_mistectvo/macko_ritorika_2003/58-1-0-275 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.178-196.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyn_im_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО СТВОРЕННЯ ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ОС «Бакалавр»

з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»

Пакет експрес контрольної роботи з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» складено відповідно до Навчального плану ОС «Бакалавр», Навчальної та Робочої програми кредитного модуля дисципліни та відповідно до ОКХ і ОПП відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня.

Експрес контрольна робота (ЕКР) – це перелік формалізованих завдань, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».

Термін виконання кожного варіанта-15-30 хвилин.

Експрес контрольна робота (ЕКР) базується на наступних принципах:

- професійне спрямування та реалізація принципу комплексності у розроблених варіантах;
- рівнозначність варіантів завдань за їх складністю та можливістю застосування комп'ютерної техніки при їх вирішенні;

Варіант 1

1. Назвати та схарактеризувати функції спілкування у суспільстві.

2. Дати характеристику науковому стилю.

3. Утворити словосполучення з паронімами:

ароматичний /ароматний (*есенція, чай, банан, рідина, свічки*); аналогічний/аналогійний (*дослідження метод, факти, висновки, випадок*); акціонерний/акціонерський (*банк, компанія внески, товариство, власність*).

4. виправити, де потрібно, помилки відповідно до норм сучасної української літературної мови.

По технічним причинам, самий кращий поет, по всіх правилах, поговорити по душам, виписка з протоколу, зіграти в шахмати, пояснююча записка, терпіти поразку, координуючий центр, перечислити гроші

5. Дібрати українські відповідники до поданих іншомовних слів.

Адекватний, фіаско, авторитет, дефект, аргумент, економія, експеримент, екстрений, ідентичний, інцидент.

Укладач ЕКР _____
(підпис), (прізвище, ім'я по-батькові)

Затверджено на засіданні кафедри _____
протокол №__ від «__» _____ 20__ р.

Зав. кафедрою _____
(підпис), (прізвище, ім'я по-батькові)

***Кількість завдань визначається кафедрою**

Критерії оцінювання експрес-контрольної роботи:

«відмінно» - 23 – 25 бал;
«добре» - 19 – 22 балів;
«задовільно» - 15 – 18 балів;
«незадовільно» - 0 балів.

відмінно: повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

добре: достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;

задовільно: неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;

незадовільно:— відсутність виконаного завдання або невідповідність вимогам на оцінку «задовільно».

Оцінювання комплексної контрольної роботи здійснюється відповідно до критеріїв, які визначені в Положенні про рейтингову систему оцінювання. Помилка в комплексній контрольній роботі не виправляється. Викладач лише підкреслює їх, зазначаючи на полях тип помилки: орфографічна, граматична, лексична, стилістична тощо.

При розробці критеріїв оцінювання за основу беремо повноту і правильність виконання завдань. Крім цього необхідно врахувати здатність студента:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила у конкретних ситуаціях;
- аналізувати і оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати;

- викладати матеріал на папері логічно, послідовно.

Переведення значення рейтингових оцінок з кредитного модуля в ECTS та традиційні оцінки здійснюється відповідно до таблиці:

Методика оцінювання

Оцінювання проводиться за шкалою ECTS (відповідно до наказу МоІН №48 від 23.01.04):

Підсумковий рейтинговий бал за ККР	Рейтинг з кредитного модуля (%)	Оцінка ECST та її визначення	Традиційна екзаменаційна оцінка
19-21 б.	95-100	A – відмінно	Відмінно
16-18 б.	85-94	B – дуже добре	Добре
13-15 б.	75-84	C – добре	
10-12 б.	65-74	D – задовільно	Задовільно
7-9 б.	60-64	E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
Менше 5 б.	Менше 60	Fx – незадовільно	Незадовільно
Менше 1 б.	Менше 40	F – незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	Не допущено

Користування літературою при виконанні ЕКР **не дозволяється**

Література для підготовки до експрес-контрольної роботи (див. література до дисципліни " Українська мова за професійним спрямуванням)

Уся література знаходиться у Центральній бібліотеці ім. Вернадського, у бібліотеці НТУУ "КПІ" та є в мережі Інтернет.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ФАХІВЦІВ ОКР «Бакалавр» з дисципліни " Українська мова за професійним спрямуванням "

Порядок і проведення підсумкового контролю з дисципліни "Українська мова за професійним спрямуванням" повністю регламентовано положенням про Організацію навчального процесу в НТУУ «КПІ» (2004 рік) та Положенням про кредитно-модульну організацію навчального процесу в НТУУ «КПІ», 20014.

Курс "Української мови за професійним спрямуванням" передбачає системне вивчення мовних явищ у поєднанні з комп'ютерними технологіями. З одного боку студенти вивчають та повторюють основні теми з української мови (граматика, лексика, синтаксис і под.), з іншого – вчаться застосовувати ці знання при роботі з програмуванням комп'ютерних даних. Протягом семестру заняття проводяться у формі лекцій та практичних занять, форма семестрового контролю знань – залік. Мета заліку – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та студентом в процесі навчання, виявлення глибоких знань, здобутих протягом семестру.

Основною умовою допуску до заліку є виконання студентом навчальної програми. Це означає, що студент аби бути допущеним до заліку, повинен відпрацювати усі заняття, які він пропустив (з поважних причин), і заняття, до яких не був готовий або відповідь на яких була оцінена як незадовільна. У разі пропуску модулю/ів вони також повинні бути відпрацьовані, як і заняття, у час, відведений викладачем для консультацій.

Залік проводиться у формі контрольної роботи. Ваговий бал контрольної роботи оцінюється у 100 балів. Вона проводиться в усній формі (для теоретичної частини) та

письмово виконується практичне завдання. Контрольне завдання цієї роботи складається з двох питань теоретичного характеру з різних розділів робочої програми та одного практичного завдання. Перелік орієнтовних теоретичних питань подано нижче.

Кожне теоретичне питання оцінюється з 35 балів відповідно до системи оцінювання:

- “відмінно”, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 35...31 бал;
- “добре”, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 30...25 балів;
- “задовільно”, неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 24...20 балів;
- “незадовільно”, незадовільна відповідь – 0 балів.

Практичне завдання оцінюється з 30 балів відповідно до системи оцінювання:

- "відмінно", повне безпомилкове розв'язування завдання – 30-25 балів;
- "добре", повне розв'язування завдання з несуттєвими неточностями – 24-20 балів;
- "задовільно", завдання виконане з певними недоліками – 19-15 балів;
- "незадовільно", завдання виконано з багатьма недоліками або не виконано – 14-0 балів.

У разі здачі залікової контрольної роботи на оцінку, вищу, за отриману "автоматом", до залікової відомості вноситься вища оцінка. У разі здачі залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману "автоматом", попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу ("жорстка" РСО).

Сума балів: за кожне з двох теоретичних запитань та практичного завдання переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею.

Рейтингові бали	Оцінка
95-100	Відмінно
85-94	Дуже добре
75-84	Добре
65-74	Задовільно
60-64	Достатньо
Менш ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску до СА	Не допущено

Зразки питань на залік.

1. Мова й мовлення в житті суспільства. Функції мови
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова в Україні.
3. Державна мова – мова професійного спілкування.
4. Комунікативне призначення мови в професійній сфері.
5. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
6. Поняття національної та професійної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
7. Мова і культура в житті професійного комунікатора.
8. Комунікативні ознаки культури мови. Мовна норма.
9. Типологія мовних норм.
10. Лексикографія як наука. Типи словників.

11. Словники у професійному мовленні.
12. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури.
13. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандарти етикетної ситуації.
14. Соціопсихолінгвістичний аспект культурної мови.
15. Парадигма мовних формул. Вибір мовних одиниць у мовленні.
16. Поняття стилю та жанру української мови
17. Функціональні стилі української мови та сфери їх застосування.
18. Науковий стиль та його підстилі, мовні ознаки.
19. Офіційно-діловий стиль: його варіанти, мовні ознаки.
20. Публіцистичний стиль: добір лексики.
21. Розмовний стиль.
22. Художній стиль, його основна функція, специфіка мови художніх творів.
23. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.
24. Текст як форма реалізації професійної діяльності.
25. Розвиток українського правопису.
26. Мовна норма, її стилістичні варіанти.
27. Лексика української мови з погляду походження та сфери використання.
28. Мовленнєвий етикет як феномен виразник кожного народу.

**Література до дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»
ОКР «БАКАЛАВР» КАФЕДРИ УМЛК ФЛ**

Рекомендована література

Базова

1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: Навч. посіб. / Т.Б. Гриценко – Вінниця: Нова книга, 2003. – 480 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/98980/>
2. Зарицький М.С. Переклад: створення та редагування. / М.С. Зарицький – К.: Парламентське в-во, 2004. – 120 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/227851/>
3. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування: Навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К.: Каравела, 2005. – 352 с.
4. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/30201/>
5. Мацько Л.І. Стилїстика української мови: Підруч. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/155138/>
6. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Вища шк., 2000. – 271 с.
7. Шевчук С.В. Практикум української мови: Модульний курс: Навч. посіб. / С.В. Шевчук., Т.М. Лобода – К.: Вища шк., 2006. – 326 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/479292/>
8. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. – Режим доступу: http://futurestudents.at.ua/Dowlands/Shevchuk_S_V_Klimenko_I_V_Ukrayinska_mova_za_p.pdf

Допоміжна

1. Глущик С.В. Сучасні ділові папери: Навч. посіб. / С.В. Глущик, О.В. Дияк, С.В. Шевчук – К.: А.С.К., 2002. – 400 с.
2. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підруч. / М.П. Кочерган. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 368 с.
3. Культура фахового мовлення: Навч. посіб. / За ред. Н.Д. Бабич. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. – 496 с.
4. Мацько Л.І. Культура української фахової мови: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К.: «Академія», 2007. – 360 с.

5. Михальчук О.І. Мовна поведінка в електронному інформаційному просторі // Соціолінгвістичні студії. – К.: ВД «Бурого», 2010. – С. 200-205.
6. Молдован В.В. Риторика загальна та судова: Навч. посіб. – К.: «Юрінком», 2002. – 416с.
7. Непийвода Н.Ф. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). / Н.Ф. Непийвода. – К.: Міжнародна фінансова агенція, 1997. – 303 с.
8. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навч. посіб. / Я. Радевич-Винницький – К.: Знання, 2006. – 291 с.
9. Українська мова: Енциклопедія. – К.: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2004. – 824 с.
10. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні; Ін-т української мови. – К.: Наукова думка, 2007. – 288 с.
11. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навч. посіб. / Ф.І. Хміль. – К.: «Академвидав», 2004. – 280 с.
12. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Арій, 2008. – 424 с.
13. Шевчук С.В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підруч. / С.В. Шевчук. – К.: Арій, 2008.
14. Шевчук С.В. Практикум з українського ділового мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук., О.О. Кабиш – К.: Арій, 2008. – 160 с.
15. Шевчук С.В. Українська мова. Комплексна підготовка до тестування: Навч. посіб. / С.В. Шевчук, О.О. Кабиш, І.В. Клименко. – К.: Арій, 2008. – 640 с.

Уся література знаходиться у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського, у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, на кафедрі УМЛК, у системі «Електронний КАМПУС».

Методичні вказівки укладено на основі ОП ОС «Бакалавр»
усіх спеціальностей

Укладачі методичних вказівок ст.викладачі

_____ Н.В.Тільняк

_____ Л.М. Сидоренко